ANY LXII — BATALLADA 3208 BARCELONA 3 DE GENER DE 1931

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 15 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRA IÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

L'any que se'n va i el que ve

L'any que se'n va:—Com és que vens amb guants de boxa?
El que ve: - Noi, és que s'ha d'estar preparat!

Que passi l'elefant

Amb motiu de la Conferència de la Taula Rodona l'*Evening Standard* ha publicat una caricatura força interessant.

La reprodueix "Monde", que és on nosaltres hem pogut assaborir-la.

Els cavallers de la Taula Rodona van a començar una sessió.

I el president diu a l'uixer:

—Feu entrar l'elefant.

L'elefant és la qüestió de la India, que aqueixes proporcions paquidèrmiques efectivament té.

Tres-cents cinquanta milions de bramànics li han plantejat el problema de llur llibertat a la Gran Bretanya.

A les colònies no regeixen els deu manaments, deia Rudyard Kipling.

Per no complir els deu manaments a l'Indostà, l'imperi britànic amenaça ruïna per la banda d'Orient.

Per aqueixa mateixa raó—per no complir els deu manaments, sobretot el d'estimar el proïsme com a un mateix—la India purga amb l'esclavitud política els seus pecats.

Gandhi els ha dit als nacionalistes, mantes vegades:

"—Hem de començar l'emancipació nacional—els ha predicat—per casa nostra, redimint els intocables.

El crim de l'esclavitud social dels pàries, en efecte, el paguen les munions gangètiques amb llur servitud política.

Sant i bo que volguem expulsar els tirans del país.

El lògic, però, és començar l'alliberació i la revolució per casa nostra.

Entorn de l'ensenyança

Cada any, aprofitant les vacances de les Pasques de Nadal, es reuneix en Assemblea Nacional la "Unión de Maestros Españoles". Què es demana en aquesta reunió? Anem a resumir-ho molt concretament.

En la d'aquest any, reflex de la d'anys anteriors, es parla de "front únic" per aconseguir resoldre definitivament la qüestió econòmica. Per això assolir, es parla d'un Comitè Central amb plena autoritat; intensa propaganda per tot el país; igualtat en el repartiment de les millores obtingudes en els dos escalafons, i d'altres conclusions més. Entre elles, com és natural, hi figura l'augment de salaris als mestres i la supressió de les categories més baixes d'ingrés. I què més? No res més. Els mestres, reunits, en la seva Assemblea Nacional, no acordaren res més.

Però, és que, tanmateix, els cal ocupar-se de res més?

La primera cosa que necessita un home, ni que aquest sigui la figura representativa de la fam en la "picaresca española", com ho ha estat sempre el mestre espanyol, és menjar, alimentar-se, nodrir-se, omplir l'estómac, motor principal en el dinamisme de la vida. I el mestre espanyol, aquest home encarregat d'educar les generacions de ciutadans, com s'alimenta? Es nodreix prou per acomplir a satisfacció la labor que li és encomanada? Contestin per nosaltres els ecos de l'Assemblea de la "Unión Nacional de Maestros Españoles".

Diguem, doncs, que el mestre espanyol està mancat de la satisfacció necessària per acomplir com és degut la missió que la Societat li confia. Mal retribuït, pitjor considerat, no és possible demanar-li o exigir-li que faci més del que fa.

Si haguéssim d'exposar el nostre criteri personal concernint al com i al què s'ensenya en moltes escoles espanyoles, afirmaríem la nostra disconformitat més rotunda. Ni determinats mètodes ni determinats procediments d'ensenyar no ens satisfan. I no cregueu que atribuïm totes les deficiències notades a les condicions en què el mestre ha de comportar-se en l'escola; car si algunes d'aquestes deficiències podrien ésser atribuïdes a la influència de les condicions al·ludides, no poden ésser-ho totes les altres. N'hi ha, també, que són imputables al mestre mateix.

Com, però, exigirem al mestre que compleixi el seu deure — i un deure tan delicat, que més que un deure és un apostolat —, si no pot viure, si mena una existència indecorosa, si arrossega una tradició de fam?

Doncs això és així, per aquest punt cal començar. Els arquitectes comencen els edificis pels fonaments. I en la instrucció i ensenyaments del poble, el primer element és el mestre, l'educador, el pedagog. Poden contribuir-hi força l'escola i el material. Per més que sense material i sense escola, o amb material i escola deficients, pot ésser donada l'ensenyança. Un tancat cobert, o l'ombra d'un arbre, poden esdevenir escoles excellents. Però no hi ha ensenyament possible amb mestres incapacitats, ineptes, deficients, que prenen el magisteri com un mitjà de vida i no com un culte, que això és la pedagogia.

I si l'ensenyança i la instrucció públiques són donades sota aquest règim, serà com si no ho fos, o pitjor encara.

Per aquestes raons, el que més interessa en l'ensenyança és el mestre. Es aquest un producte nacional que cal conrear amb tota cura i delicadesa.

Emperò si no se'ls retribueix, si no se'ls dóna maneres i mitjans de viure, com tindrem mestres? El qui tingui vocació d'ésser-ne, la perdrà; i, quan pugui, dedicarà les activitats a una professió més remuneradora. I el qui no la tingui, la vocació, i en faci, de mestre, en lloc d'un bé, farà un mal: es limitarà a guanyar-se la vida sense altra preocupació que firmar la nòmina el darrer dia del mes.

Pensem-hi, en tot això, que a tots ens interessa.

ANGEL PESTAÑA

INTENCIONS

OBRERS SENSE FEINA

Cada dia l'obrer està en pitjors condicions de vida. Aquí i a tot arreu del món, però sobretot aquí. Els queviures són cars, els lloguers són cars. Els jornals no arriben. Hi ha poca feina. Disminueix l'exportació i hi ha poca feina. El capital emigra. D'això en sap alguna cosa el senyor Cambó, no el polític, que ja no ens interessa: el senyor Cambó de la Chade. Decau la construcció, es construeix poc. Són molts els paletes que no tenen feina. Moltes fàbriques sols poden treballar tres o quatre dies a la setmana. Els altres dies els treballadors, les treballadores, s'han de quedar a casa. La casa els sembla, aquests dies, més trista, més silenciosa, més negra. Naturalment, el jornal d'aquests tres o quatre dies no arriba per a satisfer les necessitats més humils de la vida. Treballant tres o quatre dies a la setmana, els obrers mengen poc i malament. A Andalusia són molts milers de treballadors que es veuen obligats a passar el dia amb tres, quatre, o cinc rals. I amb tres, quatre, o cinc rals, no es pot tirar gaire gallina a l'olla, ni es poden tenir molts pans a la post, ni es pot tenir foc encès sempre que faci fred, ni es pot vestir com cal la dona ni els fills, ni es pot pagar el lloguer de la casa, per humil que sigui aquest lloguer. Amb un jornal de tres, quatre o cinc rals, no es pot fer més que una cosa: morir de fam.

Ara mateix, mentre estic escrivint aquest article, truquen a la porta. Es un nen. Aquest nen, a pesar d'estar en ple hivern, va mal vestit, gairebé despullat. Aquest nen va descalç, té els peus morats de fred, les mans morades de fred. Aquest nen té el rostre pàllid.

Aquest nen no demana caritat, no és un pobre professional com ho són, ja, tants altres nens dels seus anys. Aquest nen vol vendre unes novelles de cine—que ens allarga amb mà tremolosa—perquè "fa dos dies que ell i els seus pares i un germanet més petit no han tastat res".

Cada dia augmenten els obrers sense feina. De tant en tant, els diaris publiquen, en un telegrama de l'estranger, els que hi ha a Anglaterra, els que hi ha a Alemanya. La gent d'aquí llegeix el telegrama amb indiferència i, com aquells obrers són tan lluny, els obliden amb facilitat, pensant que és una gran cosa el que sigui a Berlín o a Londres on van pels carrers en manifestació dolorosa, on sofreixen fam i fred, on moren de misèria si no troben feina.

Perquè, segons certa mena de gent—la de "tranquilitat i bons aliments", la de "pau, pau i repau"—, en això sí que s'ha d'ésser nacionalista: cada poble els seus pobres.

I aquí, a més dels pobres de professió, hi ha cada dia més obrers sense feina. Això és terrible: tenir un destí en la vida: treballar, i, de sobte, que aquest destí es trenqui, que la feina manqui.

A Londres hem vist obrers en l'infecte Whitechappel. New-York té també el seu Whitechappel. Amb menys boira, amb menys negror: East Side. Madrid té les Cambroneras, la barriada de Tetuan de las Victorias. Barcelona tenia les barraques.

Jo recordo que els laboristes anglesos, en arribar al poder, volien construir dos milions cinc-centes mil cases per als pobres, per als que vivien en "slums". Així s'aconseguia donar un jornal als sense-feina i donar-los, després, una casa on poder viure.

El juny de 1924 John Wheatley, el ministre més ben orientat del partit laborista, el de política més recta i franca, sotmetia a la Cambra baixa el programa del Govern: dos milions i mig de cases noves, a cinc-centes lliures cada una, construïdes en quinze anys—us fixeu bé?: quinze anys de feina—i costejades pel Govern i els Municipis.

Aquest programa resolia el problema terrible, espantós, de la manca de treball. L'execució d'aquest programa sols costava anualment l'1 per 100 dels ingressos de l'Estat, "no arribant ni tan sols al 10 per 100 del que el país gasta en begudes alcohòliques".

A hores d'ara—i han passat sis anys—no sé que la cosa hagi passat de projecte. Es cert que en aquests sis anys no he estat a Londres, però tampoc no he llegit a la Premsa res de relatiu al programa magnífic de John Wheatley.

Naturalment, és de doldre que la cosa no hagi passat endavant. Però és més de doldre el que a Barcelona, a Espanya, no hi hagi hagut ni programa.

Lluís CAPDEVILA

Crac de la virtut

Ni a la Presó es troba ja gent honrada.

L'altre jorn l'ordenança de la 5.ª—de la 5.ª galeria de la Model—va venir a la meva gàbia i em va dir:

—He observat que, quan surt a passejar, deixa el rellotge damunt la taula de la cella.

—Bé. ¿I què?—vaig preguntar jo.

—Que val més que s'ho emporti, que li poden pispar.

—Així com al carrer.

—Què vol dir?

Li vaig explicar les meves paraules.

Alguna vegada ho he fet ja en mítings o conferències.

Jo, al carrer, quan surto de casa, mai deixo la porta del meu domicili oberta.

Al carrer tots som molt honrats, però si bades gaire, aviat et deixen sense camisa.

Suposo que vosaltres teniu del vostre veí la mateixa opinió que jo del meu.

Tres anys he viscut a Sant Andreu al costat de l'església del barri.

Sembla que als voltants de la casa de Déu hi hauria d'habitar gent de bé.

I tant! Un dia, en arribar a casa, em vaig trobar que m'havien rebentat el pis i m'havien deixat sense roba.

A dos passos tenia la parròquia, i a un pas l'alcaldia. Em vaig quedar astorat.

No vui dir que pensés que havien estat els capellans o els guàrdies els netejadors del meu estatge.

Sí, però, que vaig exclamar:

—Estem segurs?

A la Presó, en canvi, mai m'ha faltat res.

La Presó diuen que és plena de lladres i criminals.

S'exagera una mica.

Jo, quan toquen a passeig, deixo sempre oberta de bat a bat la porta del meu cau.

Damunt la tauleta que em fa d'escriptori queden el "remontoir", l'estilogràfica, els llibres, el menjar, tots els meus béns.

Quan torno d'estirar les cames, mai trobo a faltar una molla.

Ah! Si fos al carrer, entre gent decent que visqués, com em buidarien els armaris!

Ara, però, segons l'ordenança de la 5.ª, a la Presó tampoc no hi ha seguretat.

Terrible! Terrible! Això és el desahuci de la virtut.

ANGEL SAMBLANCAT

Any Nou

Demanar per mi i desitjar-vos a vosaltres, lectors benvolguts, l'any nou, vida nova, em sembla ociós.

Amb lo vella que la vida és, un cor jove i enamorat i illusionat sempre al troba renaixent.

Tinguem nosaltres aquest cor vessant d'amor i de fantasia, aquesta voluntat insaciable de renovació, i la resta ens serà donada d'afegidura.

El temps és un vas que nosaltres hem d'omplir d'història i d'afanys, i tots els que entrin en 1931 amb el propòsit decidit d'ésser més lliures i més dignes veuran florir una nova primavera.

Aquest daler només desitgem que arribi a Catalunya i a Espanya l'any nou

Aquest daler ens redimiria moralment, ens faria més actius i més dinàmics, donaria eficiència al nostre esforç i política i socialment fóra la nostra salvació.

La vida no és res més que aqueixa inquietud i aqueixa vibració constant.

I el pretèrit ens sembla mort perquè d'ell no queda el record de quelcom que valgui la pena.

Si el passat no fos una pàgina en blanc, no diríem amb recança any nou, vida nova.

Al contrari: el dia de demà, fill del d'avui i del d'ahir, voldríem que s'assemblés als seus pares.

Correu de l'Estranger

LA MISÈRIA ALS ESTATS UNITS

DESPRÉS d'haver cantat en tots els tons l'himne de la seva prosperitat, els Estats Units han arribat a uns dies realment difícils. Els errors econòmics sobre els quals havien bastit tot un sistema polític i financier i una organització social deficient els han portat a la més cruel de les desil·lusions.

De la guerra ençà, tota Europa ha conegut — i coneix encara — dies difícils, crisis formidables. Tan sols els Estats Units de Nordamèrica es mantenien en una prosperitat inoïda.

Finalment, però, el país del President Hoover ha sofert també, malgrat el seu optimisme infantil que no li va permetre de preveure la crisi, el cop de la depressió mundial dels valors i de la indústria.

Ara no passa setmana que els cablegrames dels Estats Units no ens facin saber que uns quants bancs de la gran república han hagut de tancar llurs portes. Aquests bancs ja es compten a centenars.

Aquests dies passats hi ha hagut precisament un nou pànic a la Borsa de Nova York. Tant és així, que l'alcalde de la capital, davant les manifestacions d'aquesta nerviositat, s'ha vist en el cas d'adreçar-se a l'opinió:

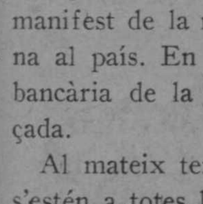
"Demano a tots els habitants — ha dit — que no perdin la serenitat i que no es precipitin a retirar els dipòsits de les banques. Una tal actitud, si esdevingués general, no faria més que empitjorar la situació. En conseqüència, prego al públic en general que no retiri dels bancs més que les quantitats estrictament necessàries per a les necessitats més urgents, i de collocar-hi, en canvi, l'excedent monetari líquid de què disposi."

Aquesta actitud del públic és l'indici més manifest de la manca de confiança que regna al país. En realitat, és tota l'estructura bancària de la nació que es troba amenaçada.

Al mateix temps, la misèria s'accentua i s'estén a totes les poblacions industrials. El nombre d'obrers sense feina assoleix la xifra formidable de 8 milions d'homes, és a dir, la tercera part de la població total de la nostra península.

Mai, potser, com enguany, tantes i tantes famílies han hagut de passar un Nadal més afamat. Darrera una capa superficial de felicitat, hi ha una capa profunda de malestar i de misèria intensa.

LA SITUACIÓ A ITÀLIA

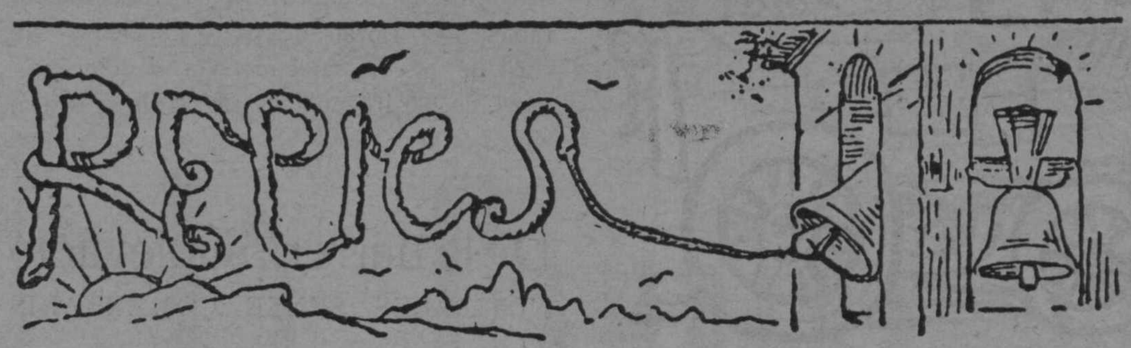
EL feixisme italià passa per temps difícils. Això ningú no seria capaç de negar-ho. El règim econòmic instituït pel senyor Mussolini no ha tingut l'èxit que el Dictador esperava.

Han estat imposats, en efecte, sacrificis feixucs als treballadors i oficinistes, i hom no els ha proporcionat, en canvi, una compensació suficient. La reducció dels salaris en un 80 per 100 ha ocasionat un malestar general, malestar que en alguns indrets s'hauria manifestat en forma violenta, si la formidable policia del Duce no vetllés contínuament per la seguretat del règim.

Per tal de fer baixar el preu de la vida, el governament feixista ha anunciat l'organització de forces comercials noves i de reglaments favorables als consumidors. El Dictador no ha precisat bé encara els seus projectes. Però ha llençat l'alarma entre els comerciants, i, entre unes coses i altres, el descontentament creix cada dia en tot el país.

Per a distreure l'opinió pública, Mussolini es val de tots els recursos. O és el perill d'una agressió exterior que motiva un discurs del Dictador amb els tons més violents i brutals. O aquest raid vers el Brasil dels hidroavions italians, raid fantàstic, absurd i desproporcionat que cap finalitat pràctica no exigia. O, encara, el procés d'aquests set individus acusats d'haver atemptat a l'ordre constitucional...

Mentrestant, la solució pràctica, la sola solució per a resoldre els problemes més vius del país, que seria la substitució del règim de força actual per un altre de més comprensiu, liberal i democràtic, es demora indefinidament. Hom espera tal volta que el país s'hagi enfonsat completament en el caos?

LA BONA PREMSA

A Madrid ha aparegut un diari nou.

Es diu "Ahora" i fa pudor de cremat, o sigui de conservador, com l' "A B C".

SI VIS PACEM...

A Nordamèrica han inventat una nova màquina submarina de guerra.

Pobrets! I el pacificador Kellogg, què hi diu?

TROTZKI, MALALT

Diuen de Stambul — ja que no podem parlar d'aquí, deixeu-nos parlar de fora — que Trotzki està greument malalt.

Quina alegria tindrà molta gent en llegir aquesta nova! El món és ple de fraternitat, d'amor, de tolerància!

AQUESTS HO ENTENEN...

A Itàlia, que es veu que amb el feixisme van molt bé, hi ha un dèficit de no recordem quants milions de lires, s'han hagut de rebaixar els jornals, hi ha una misèria espantosa.

Però el pressupost d'aquest any per a marina de guerra no ha disminuït.

ELS FELICITEM

A Sabadell, dies enrera, en arribar-hi un feix d'exemplars de "La Protesta", els cremaren sense que ningú en protestés.

Els sabadellencs tenen més gust que ací, que permetem veure penjat aquest paperot pels quiscos.

UNA PERDUA

Ha mort, recentment, En Martí Matons —ex-regidor de l'Ajuntament barceloní.

Acció Republicana ha perdut un dels homes que contribuí a formar-la.

Reposi en pau.

UN TITULAR

"El País", de Lleida, encapçalà un article així: "Quien fué el capitan Galàn".

Si hi hagués un interrogant, hauríem contestat immediatament: Un home, TOT UN HOME.

DETINGUTS

Segons les llistes oficials, a Montjuïc només hi ha empresonats:

El general López Ochoa.

El tinent del batalló de caçadors de Barcelona, senyor Llorens.

L'ex-capità García Miranda.

El capità Sànchez, d'infanteria.

El capità Jiménez, d'igual arma.

El capità Pérez-Salas, també d'infanteria.

I el capità Medrano, d'artilleria.

Nosaltres preguntem als nostres lectors: No us diuen res, aquests cognoms no catalans?

ALLÒ, ENCARA

A Pollença (Mallorca) han donat el nom de Primo de Rivera a un carrer.

I els veïns de Pollença, què fan parats?

UNA CARTA

La filla de Francesc Ferrer i Guàrdia, afusellat a Montjuïc l'any 1909, ha dirigit una lletra al comandant Franco, la qual ha estat publicada per la Premsa francesa, i que acaba així:

—Tota la meva simpatia us acompanya en aquesta etapa necessària de la nostra cursa vers l'ideal humà. — Trinitat Ferrer.

AI, AI, AI!

No és una cançó. Es que gemeguem. Però qui gemegarà més serà Cambó.

I és que Pla, en un article de "La Voz de su amo" — née "La Veu de Catalunya" — ha dit que "un anàlisi particularitzat de les notes del senyor Cambó pot tenir un interès indiscutible".

Si Pla fa aquest anàlisi, el pobre Cambó acabarà de desacreditar-se.

CREPUSCLE DICTATORIAL

Han estat celebrades les eleccions municipals hongareses, el resultat de les quals ha estat una gran derrota pel govern, de caràcter dictatorial, del comte de Bethlem.

Sembla, doncs, que s'acosta la fi del seu regnat.

Cal remarcar que el comte de Bethlem és el governant d'Europa que de la guerra ençà, ha detentat per més temps el poder en les seves mans.

APUNTS PER A LA HISTÒRIA

Notícies de València diuen que les forces del terç estranger han regressat a Africa.

Aquestes forces foren concentrades a la Península amb motiu dels passats esdeveniments.

ALTRES HEROIS

La Direcció de Telègrafs i la Companyia Telefònica Nacional d'Espanya discuteixen si fou la telegrafista d'Ayerbe o la telefonista la que demostrà més heroisme oficial durant els fets de Jaca.

Per la nostra banda, i a fi d'evitar baralles, estem disposats a reconèixer que tots els telegrafistes i telefonistes d'Espanya són uns herois terribles...

¿No se'ns permetrà, però, al mateix temps, demanar tímidament que els telegrames i telefonemes vagin una mica més a l'hora?

Cregui'ns les respectives direccions: en matèria de telecomunicació és força més important la puntualitat que l'heroisme.

NO VAL A BADAR

Un diariot reaccionari que es publica a Barcelona — que es publica gairebé clandestinament — s'estranya que el senyor Alcalà Zamora "al ser detenido, dice que previamente debe cumplir sus deberes como católico, oyendo misa".

Home, és clar! Que no ho sap que hi ha molts republicans catòlics?

UNA NOTICIA FRESCA

A Gijon, dies passats, varen cremar una església.

D'això ens n'ha assabentat la Premsa de dreta.

QUINES BROMES!

El Foment del Treball Nacional s'ha queixat de què a Barcelona faltava calderilla.

Calderilla?

Plata!

AQUELL SOMETENISTA

Sembla que a aquell sometenista que va matar una dona al carrer de Còrsega, el volien declarar insolvent.

Doncs si és insolvent, per què el feien sometenista?

Als nostres lectors

Des de temps immemorial venim sostenint el preu de venda a 10 cèntims. Des del començament fins avui tot ha pujat d'una manera extraordinària. El preu del paper, els gravats, els dibuixos, els jornals, i no parlem d'impostos, perquè fa fredat parlar-ne.

Davant d'aquesta considerable puja de tot, ens veiem precisats, per a poder continuar la nostra tasca de des de fa 60 anys, a fer un petit augment en el nostre setmanari. Des d'avui, LA CAMPANA DE GRACIA es vendrà a 15 cèntims l'exemplar.

Tenim la seguretat que cap dels nostres lectors trobarà exagerada aquesta petita puja, i continuaran honorant-nos llegint cada setmana

LA CAMPANA DE GRACIA

Un aclariment

La Delegació d'Higiene i Sanitat de l'Ajuntament ha publicat, no fa gaires dies, a la Premsa, unes notes aclaratòries sobre l'ús dels ascensors establerts en edificis particulars, aclariment que venia fent-se necessari per quant és ben notori l'abús de bastants propietaris i de moltíssims porters que, per ter mèrits, priven de l'ús de l'ascensor a bon nombre de persones.

L'article 73 del vigent Reglament de Sanitat Municipal, diu: "El servei d'ascensors en totes les cases que el tinguin installat, ha de quedar assegurat permanentment el mateix de dia que de nit, no podent admetre's excepcions en el dret al seu ús, entre les persones que desitgin o necessitin utilitzar-lo", que contradiu en absolut les actituds de certs propietaris i porters massa propietaris i massa porters.

Fineix la nota dient que "les infraccions a ço disposat en el present article hauran d'ésser posades en coneixement de la Delegació d'Higiene i Sanitat, per corregir-les oportunament."

Nosaltres sabem de molts propietaris, per no dir tots, que priven de l'ús de l'ascensor durant les hores de la nit, i no seria difícil trobar alguna autoritat municipal d'ara o d'abans que, essent propietari, tingui aquesta ordre donada. Coneixem també algun porter que priva d'usar l'ascensor a persones de la categoria d'obrers. Fins en l'ús d'aquests transportadors hi ha classes!

Recordem un cas que ve com l'anell al dit de contar-lo. En plena Via Laietana de la nostra ciutat, hi té aixecada una casa una persona política el nom de la qual ha sonat fa anys a la nostra terra. Aquesta casa compta amb dos ascensors i té un porter, valencià, que exerceix el seu càrrec amb més orgull que un "cabo de vara". Malgrat que els ascensors xisclen, grinyolen i sacsegen pitjor que gàbies de bèsties, l'home es creu que són dues joies, i no permet pujar-hi persones mal vestides—entengui's amb roba d'obrer—ni vol que portin cap paquet els que en fan ús. A tal grau arribà la seva gelosia, que un senyor que portava un retrat emmarcat—ja veieu si devia ésser gros, que el portava còmodament sota el braç—a casa d'un seu amic, fou comminat a deixar-lo a la porteria o prescindir de l'ascensor. L'home optà per aquesta darrera exigència... però el porter va sortir amb la seva: A l'ascensor no s'hi podien transportar paquets.

El que no sabem és si aquest heroi de la pasta de llimpiar metalls i l'espolsador, hi deixava pujar les senyores embarassades. Què, massa zelós, també podia fer-les-hi deixar al quiosc...

DOMÈNEC DIUMENGE

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

L'any nou

—I pensar que no sé el que porto dintre el carro.

L'any vell i l'any nou

L'Any Nou. — Ela! Ela!...

L'Any Vell. — Què vol, aquest marrec? Valdria més que m'ajudessis...

L'Any Nou. — Jo? Déu me'n guard de posar les mans damunt d'aquest sarró... M'encomanaríeu la misèria!

L'Any Vell. — Si ho feies, et donaria bons consells.

L'Any Nou. — Bons consells, vós? I qui sou?

L'Any Vell. — L'Any 30.

L'Any Nou. — L'Any 30? Ai, uix! Deixeu que toqui ferro!

L'Any Vell. — Toca el que vulguis, però escolta...

L'Any Nou. — Ca, barret! M'explicareu coses tristes, i el meu mal no vol soroll. Mireu si n'estic, de content! Salto i ballo! Ela! Ela!

L'Any Vell (una mica apenat, veient com l'infant s'engresca). — També saltava jo.

L'Any Nou. — Vós? Je, je, je...

L'Any Vell. — No riguis, no; que no és cosa de riure. Els homes et faran sofrir. Veuràs que es barallen sempre; es passen el temps discutint...

L'Any Nou (ple d'ingenuïtat). — Però, discutint, també deuen arribar a entendre's...

L'Any Vell (sentenciós). — No s'entendran pas mai. Es una lluita d'enveges i egoismes, i les lluites així duren anys, duren sempre.

L'Any Nou. — I això us ha fet envellir? Jo els deixaré estar. Mentre parlen, no fan mal. I s'entretenen.

L'Any Vell. — Que no fan mal, dius? Ai, desgraciat! Com se coneix que ets jove. De les seves discussions, de les seves males arts en surten coses que perjudiquen als infeliços.

L'Any Nou. — I els infeliços, qui són?

L'Any Vell. — Els pobres. Els de baix. Els que no en poden tenir, d'enveges i egoismes.

L'Any Nou. — I n'hi ha molts?

L'Any Vell. — N'està ple.

L'Any Nou. — Doncs ja tinc feina, si a tots vui acontentar-los!

L'Any Vell. — Aquests, els pobres, s'acontenten amb poc. Sempre tot caurà damunt teu. Recorda, si no, aquell vellet, tan vellet, tan malalt, que Déu Nostre Senyor té en un reconet amagat per lliurar-lo de les ires dels que moren i se'l troben allí dalt.

L'Any Nou. — No sé a qui us referiu...

L'Any Vell. — A l'Any 14.

L'Any Nou. — Oh, l'Any 14! Aquell va sofrir molt.

L'Any Vell. — Saps què diu el món? Que de tot el que ara passa només ell en té la culpa.

L'Any Nou. — Bah, Bah!... Jo procuraré desfer-les, aquestes llegendes... Vui imposar el bon sentit i fer que els homes es respectin.

L'Any Vell. — No ho aconseguiràs.

L'Any Nou. — Em voleu fer por, ja ho veig. Només m'heu explicat misèries humanes. Les bones hores que us heu donat, les calleu... Sou un murri!

L'Any Vell. — No me n'he donada cap. He sofert molt, he sofert sempre...

L'Any Nou. — Doncs jo vaig al món ple d'optimisme... Visca la fraternitat! (En aquest moment s'ouen les sirenes dels vaixells, el destapar d'ampolles de xampany, les tonades dels himnes de totes les nacions, l'estampit d'unes canonades...) Què és això?

L'Any Vell. — Tu ets aquell xicot coratjós, i aquesta mica de res ja t'espanta?

L'Any Nou. — Digueu-me què és!

L'Any Vell. — Es l'hora. Les dotze del dia teu. Celebren l'arribada teva...

L'Any Nou. — L'arribada meva?... Oh, sóc feliç!... Vés, vés, Any 30! Vell malastruc, ple de misèria i covardia! Pas a mi! Pas a l'Any 31!...

L'Any Vell (veient-lo marxar camí del món). — Infeliç! Se'n va content! Té confiança en la seva obra! Aquestes canonades l'han emocionat... Són els mateixos canons que demà destruiran ciutats i homes!...

AGUSTÍ COLLADO

El mariscal Jofre

Dissortadament, quan aquest número surti al carrer, la vida del gloriós vencedor del Marne, de l'illustre català de França, general Jofre, serà ja segurament extingida. Les darreres notícies que rebem mentre redactem, fortament impressionats, aquestes quartilles, no deixen ja cap esperança.

El mariscal Jofre feia temps que patia una arteritis dels membres inferiors. Un agreujament sobtat féu necessària una intervenció quirúrgica. Després d'un millorament momentani, l'estat del mariscal començà d'esdevenir inquietant. La sorpresa que produí el seu agreujament fou enorme, car per voluntat formal del mariscal, havia estat guardat el silenci més absolut sobre la seva malaltia.

El mariscal, durant l'operació i durant tot el curs del seu mal, ha mostrat el més gran estoïcisme, una gran resistència física i moral. Les poques paraules que pronunciava en aquests darrers dies, eren d'una absoluta serenitat i palesaven que s'adonava clarament del rude combat que la seva natura generosa i robusta lliurava amb la mort.

París, i amb París tota França, han estat amb profunda emoció a la capçalera del llit del mariscal. Un mateix sentiment de dolor filial ha unit tots els francesos. Per tots els pobles, especialment per Amèrica i per Anglaterra, han estat fets vots fervorosos per la salut del general illustre que, en 1914, dirigí la batalla que salvà els pobles llatins de l'esclavatge imperialista.

Catalunya, que ha estat sempre orgullosa de la catalanitat del general Jofre, per ell mai no desmentida i afirmada en els memorables jocs florals de 1920, vius en el record de tots els catalans, sent el dolor profund de perdre un dels seus fills més gloriosos.

De la darrera sublevació

NÒTUL-LES SENSE COMENTARIS

ALCALÀ ZAMORA

La detenció del senyor Alcalà Zamora va efectuar-se al matí del diumenge, dia 14. La policia va presentar-se en el domicili d'ell, i li va pregar que acudís a la Direcció General de Seguretat. El senyor Alcalà Zamora va contestar que no tenia inconvenient en acompanyar els agents, però com a fervent catòlic, havia d'anar abans a missa de precepte. Així ho va fer i, des de la Direcció de Seguretat, passà a la Presó Model, on el jutge militar li va mostrar el manifest republicà que havia arribat a mans del Govern i en el qual s'exposava el pla de govern provisional que anava a constituir-se, una vegada proclamada la República. El senyor Alcalà Zamora va dir que l'havia redactat ell i, en preguntar-li per què no l'havia signat, va respondre: "Els qui hem redactat aquest manifest som el suficient lleials per a fer-nos responsables d'ell". Pot confirmar-se que el senyor Alcalà Zamora va fer-se responsable de l'organització del moviment republicà que havia d'esclatar el 15 del proppassat mes, però afegí que no havia tingut la més mínima intervenció en l'aixecament de Jaca ni en el de Quatre Vents. Afegí que el govern provisional que anava a formar-se el composaven Lerroux, Indaleci Prieto, Largo Caballero, Ferran de los Ríos, Marcellí Domingo, Manuel Azaña, Martínez Barrio i una persona catalana... D'aquests, han fugit Indaleci Prieto, i Marcellí Domingo, el qual va enganyar el guàrdia de seguretat que vigilava el seu domicili i que ha estat destituït. Aquest guàrdia ha manifestat al Director de Seguretat que des d'aquest moment, es dedicava a la recerca del fugitiu.

El senyor Alcalà Zamora ha confirmat en llur declaració que les reunions eren celebrades on podien, àdhuc en el camp, i en fer-se de dia. Tenien un pla de govern completament definit i ultimat com per a començar a governar sense entrebancs ni pèrdua de temps en discussions. Tot estava mol ben preparat, afegí, però la precipitació de Galàn, que volgué ésser el primer en llençar el crit de rebellia, va malmetre-ho tot. Sembla que Galàn havia estat ja delatat, i per aquesta causa va precipitar-se.

Se sap que, de no haver fracassat el moviment, dilluns, a les cinc de la tarda, s'hauria proclamat la República, i s'assegura que, entre els encartats, En Miquel Maura era l'encarregat d'acompanyar una alta personalitat a París, mentre el govern cuidava de l'ordre públic. Donen la culpa també, els revolucionaris, del seu fracàs, a què la vaga no va ésser eficaç com devia ésser, de forma que va permetre al Govern tallar els moviments de Jaca i Quatre Vents.

EL DOTZÈ MORT

Va morir a Osca, i a conseqüència de les complicacions que li portaren les ferides rebudes en els darrers successos, el general Manuel Las Heras.

Amb aquest, són dotze les víctimes de l'aixecament republicà.

BERGA

En les llistes de persones que aquests darrers dies s'han ofert al capità general, hi hem trobat els noms del nostre flamant secretari del Jutjat, agent de Ràdio-Barcelona, agent d'assegurances i "pupí" irresistible.

Pel que es veu, a Berga estem condemnats a tenir qui es pengi de les orelles dels elements addictes al règim. Què hi diuen els republicans de la localitat? Ens consta que no els agrada la truita amb carbassó, però la van rosegant...

M. J. P.

Guàrdia.—Què diu, home de Déu! Que vol jugar-se la closca?

Un del sometent.—No sabem pas què dir-li. Pau, pau i sempre pau, senyor.

X (Sallent).—No.

R. T. J.—Sí, feu-ho i podeu enviar-ho. Si és d'interès, ho publicarem.

Imprenta "La Campana", Om, 8

Despertar

—Em sembla que aquest any faré més feina que el passat!